

УНИВЕРСИТЕТ “ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ТЕХНИЧЕСКИ НАУКИ
КАТЕДРА „ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ В ТРАНСПОРТА И
МАШИНОСТРОЕНЕТО“

УТВЪРЖДАВАМ !

РЕКТОР:

/проф. д-р М. МИТКОВА/

ВЪПРОСНИК ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

**Специалност: РЕМОНТ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА АВТОТРАНСПОРТНА
ТЕХНИКА**

Професионално направление: 5.1 МАШИННО ИНЖЕНЕРСТВО

Образователно-квалификационна степен: ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР

Форма на обучение: РЕДОВНА, ЗАДОЧНА

2022

ВЪПРОСНИК ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

за специалност

РЕМОНТ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА АВТОТРАНСПОРТНА ТЕХНИКА

1. Двигатели с вътрешно горене. Процеси на пълнене, сгъстяване, разширение и изпускане на отработените газове на ДВГ. Процеси на горене в бензиновите и дизеловите двигатели.
2. Ефективни показатели на ДВГ. Ефективна мощност, средно ефективно налягане и ефективен въртящ момент. Механичен к.п.д. Методи за определяне на механичните загуби. Ефективен к.п.д. и ефективен специфичен разход на гориво. Определяне на основните размери на ДВГ. Литрова мощност и технологии за повишаване.
3. Кинематика и динамика на коляно-мотовилков механизъм. Видове и конструктивни особености на подвижните части на КММ.
4. Съвременни технологии за намаляване отделянето на вредни токсични компоненти от бензиновите и дизелови двигатели. Нормиране на токсичността на отработените газове на ДВГ. Намаляване токсичността на ДВГ чрез използване на горива и горивни смеси с подобрени екологически характеристики.
5. Теглително-скоростни свойства на автомобила. Силов и мощностен баланс. Динамичен фактор и динамична характеристика. Ускоряване на автомобила.
6. Спирачни свойства на автомобила. Уравнение на движението при спиране. Спирачно закъснение и спирачна диаграма. Спирачен път и време за спиране. Пропорционалност между спирачните сили и нормалните реакции.
7. Проходимост на автомобила. Теглително-сцепна и профилна проходимост. Статична устойчивост срещу плъзгане и преобръщане. Влияние на диференциала върху проходимостта.
8. Управляемост и устойчивост на автомобила. Кинематика на завоя. Склонност към завиване. Курсова устойчивост. Управляемост и устойчивост при странично плъзгане. Унасяне на автомобила. Динамична устойчивост при странично плъзгане и преобръщане. Стабилизация на управляемите колела.
9. Съединители. Предназначение, изисквания и класификация. Буксуване на триещ съединител. Анализ на съединител и задвижването му
10. Мостове на автомобила. Предназначение, изисквания и видове мостове на автомобила. Управляем мост. Задвижващ мост. Комбиниран мост.

11. Окачване. Предназначение, изисквания и класификация на автомобилните окачвания. Плавност на движение на автомобила. Влияние на някои фактори върху плавността на движение. Еластични елементи. Амортизтори.

12. Спирачна система. Предназначение, изисквания и класификация на спирачните системи. Спирачни механизми. Спирачни задвижвания. Регулиращи и антиблокиращи устройства в спирачната системи.

13. Кормилна система. Предназначение, изисквания и класификация на кормилните уредби. Кормилни механизми. Кормилни задвижвания. Усилватели в кормилната уредба.

14. Предавателни кутии. Сравнителен анализ на кинематичните схеми и на конструкциите на предавателни и разпределителни кутии.

15. Апаратура за техническа диагностика на автотранспортна техника. Съвременни средства за диагностика и контрол на двигател, горивна уредба, спирачна уредба, преден мост, трансмисии.

16. Технологичен процес на техническо обслужване на основните механизми и системи на ДВГ - коляно-мотовилков механизъм, бутало-цилиндрова група на газоразпределителен механизъм; горивни уредби; мазилна и охладителна системи.

17. Конструктивен анализ и диагностика на горивна уредба с впръскване на бензин „Bosh L –Jetronik”.

18. Конструктивен анализ и диагностика на горивна уредба с впръскване на бензин „Bosh Mono–Jetronik”.

19. Акумулаторни горивни уредби при дизеловите двигатели от вида Common rail.

20. Технологичен процес на техническо обслужване на трансмисия.

21. Технологичен процес на техническо обслужване на окачване и ходова част на автотранспортни средства.

22. Технологичен процес на техническо обслужване на спирачна система. Диагностика, ремонт, монтаж, инструменти, приспособления и стендове.

23. Технологичен процес на техническо обслужване на кормилна уредба. Диагностика, ремонт, монтаж, инструменти, приспособления и стендове.

24. Контрол на техническото състояние и възстановяване на цилиндров блок.

25. Контрол на техническото състояние и възстановяване на цилиндрова глава.

26. Контрол на техническото състояние и възстановяване на коляно-мотовилков механизъм.

27. Контрол на техническото състояние и възстановяване на газоразпределителен механизъм.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

1. Бобев, В. Технология и организация на транспорта. Ямбол, 2009, 2012, 2017;
2. Гигов, Б. И. Автоматични трансмисии. ТУ-София, 2007;
3. Димитров, Ангел, Трифон Узунтошев. Леки автомобили: Наръчник по дизелова горивна апаратура. София, Техника, 1999;
4. Димитров, Петър. Системи за управление на процесите в двигателите с вътрешно горене. София, Изд. на Технически университет, ч.1 и 2, 2007;
5. Димитров, Стамен, Лило П. Кунчев. Теория на автомобила: Теория на експлоатационните свойства. София, Технически университет- София, 2016;
6. Димитров, Стамен, Лило П. Кунчев, Николай Павлов. Системи за контрол и управление на автомобила. София, Технически университет - София, 2017;
7. Евтимов, Теодоси, Пламен Пунов, Филип Михайлов. Двигатели с вътрешно горене. София, Технически университет - София, 2014;
8. Морчев, Е. П. Проектиране и конструиране на автомобила. София, Техика, 1991;
9. Стойков, С., Г. Джонев. „Технология на ремонт на автомобилите” – С. Техника 1991 г.;
10. Стоянов, М., М. Николов. „Ремонт на автотранспортна и земеделска техника”, Русе, 2017 г.;
11. Власов, В. М. Техническое обслуживание и ремонт автомобилей. Москва, ИЦ „Академия”, 2017;
12. Автомобилни двигатели. Ремонт. Техническо ръководство, София, AutoPoint, 2001;
13. <http://www.diagnosticsandrepair.com>.
14. <http://www.sae.org>.

СЪСТАВИЛИ:

проф. д-р Л. Кунчев .....
доц. д-р М. Дюлгерова .....
доц. д-р В. Бобев .....
гл. ас. д-р З. Георгиев .....
гл. ас. д-р И. Иванов .....

Въпросникът е обсъден и приет на заседание на катедра „Техника и технологии в транспорта и машиностроенето”, протокол № 2 от 11.04.2022

Актуализация на въпросник

Катедрен съвет, протокол №..... от .....